

WYSTAWA / HELMUT NEWTON: LUBIĘ SILNE KOBIETY

Wystawa towarzysząca 28. edycji Międzynarodowego Festiwalu Filmowego EnergaCAMERIMAGE 2020, Toruń, województwo kujawsko-pomorskie

Kiedy: 16.10.2020–28.03.2021 r.

Otwarcie wystawy i konferencja prasowa: 16 października 2020 (piątek)

Kurator: dr Matthias Harder

Współkurator: Marek Żydowicz

Koordynatorki: Agnieszka Swoińska, Renata Sargalska

Realizacja wystawy: Wojciech Ruminski

Partner wystawy: Fundacja Helmuta Newtona

Sponsor Główny: Fundacja Tumult

Partner Główny: Województwo Kujawsko-Pomorskie

Współorganizatorzy: Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Urząd Miasta Torunia

Wydarzenie współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014–2020.

Wydarzeniem towarzyszącym 28. edycji Festiwalu EnergaCAMERIMAGE w Toruniu będzie wystawa retrospektywna – **Helmut Newton: Lubię silne kobiety**. Fotografie tego wybitnego niemieckiego artysty będą prezentowane w przestrzeniach Centrum Sztuki Współczesnej „Znaki Czasu” od 16 października 2020 do 28 marca 2021 r. Wystawa została zorganizowana we współpracy CSW z Fundacją Tumult i Fundacją Helmuta Newtona z Berlina.

Helmut Newton należy bez wątpienia do najbardziej kontrowersyjnych artystów XX wieku. Jego fotografie, początkowo dokumentujące modę, z czasem stały się prowokującymi dziełami sztuki. Fotografowanie modelek, nawet ubranych według najnowszych trendów, szybko jednak znudziło ambitnego, zainteresowanego ciągłym przesuwaniem granic twórcę – co wyraźnie zobaczymy na retrospektywie prac Helmuta Newtona w toruńskim Centrum Sztuki Współczesnej.

Wystawa zostanie podzielona tematycznie i będzie składała się na nią ponad 200 zdjęć. Kilka kategorii, wśród których znajdziemy modę, nagość, humor i portrety, obrazuje wszystkie konwencje, w których tworzył Newton. Dla odwiedzających przygotowane zostaną również filmy dokumentalne o artyście oraz odbędą się spotkania z przedstawicielami świata mody, fotografii i filmu.

Pokazywane w Toruniu prace są kwintesencją stylu Helmuta Newtona. Najpierw obserwujemy klasyczne fotografie mody, na których ciało służy jedynie do prezentacji stroju. Następnie w podejściu Newtona dokonuje się pewien przełom – ciało staje się autonomicznym elementem przedstawienia. Za pomocą wszechobecnej erotyki artysta wypowiada się na temat kultury i obyczaju, które widzi w sposób jednoznacznie dekadentki. Akty, wykonywane w wytwornych wnętrzach, jednocześnie zestawiane są z niebezpiecznymi przedmiotami, które groźnie ciążyą w kierunku ciemnej strony naszej natury. Dominacja czy zniewolenie użyte w kadrze Newtona odnoszą się do kultu ciała, który zapanował pod koniec XX wieku i trwa po dziś dzień.

W przestrzeniach CSW zobaczymy zdjęcia modelek wykonywane dla rozmaitych edycji magazynu „Vogue”. Widać już na nich zapowiedź późniejszych fascynacji artysty. Ułożenie ciała, elementy tła, często najdrobniejsze detale są zwiastunem zmian, które przebijają spod wierzchniej warstwy fotografii z magazynu dla pań domu. Te z początkowego okresu kariery, często robione na neutralnym, białym tle, mimo charakterystycznego dla estetyki lat sześćdziesiątych minimalizmu, kryją w powyginanych pozycjach modelek prorocstwo późniejszych koncepcji artysty dotyczących ciała.

W portretach Newtona zobaczymy również okrutną ironię wymierzoną w idealnie wykreowane wizerunki ze świata highlife’owych magazynów – od fascynujących, ujmujących w tragiczny sposób wpływ czasu zdjęć wybitnych postaci związanych z filmem (Leni Riefenstahl, Billy Wilder), przez dyktatorów wyznaczających trendy w świecie mody (Karl Lagerfeld, Yves Saint-Laurent), po celebrytów ówczesnej epoki, włączających się po zakamarkach wielkiego świata (Paloma Picasso).

W fotografiach wykonanych pod koniec życia Newton wymienił ludzkie ciała na manekiny. Traktując tak nasze ciała, przyjmując za wzór efekty retuszów, stajemy się ofiarami sztucznej rzeczywistości, której daliśmy się zniewolić podobnie jak fotograficzne „modele” Newtona. To pułapka, w której znaleźliśmy się z własnej woli.

Wystawie fotograficznej towarzyszyć będzie przegląd filmowy, w ramach którego zaprezentowane zostaną filmy dokumentalne, których bohaterami są słynni autorzy zdjęć świata mody i sztuki: tytułowy artysta tegorocznej ekspozycji, Helmut Newton (Niemcy), Lene Marie Fossen (Norwegia) oraz Inta Ruka (Łotwa). Projekcje posłużą jako pretekst do spotkań i dyskusji ze specjalnymi gośćmi. Wraz z twórcami i ekspertami zastanowimy się nad fenomenem fotografii portretowej oraz sposobami ukazywania ciała i seksualności w kulturze współczesnej.